

تاثیر ۶ هفته تمرين دویدين منتخب بر رکورد ۵۴۰ متر کودکان نابینا

### زهرا آفکوچکی<sup>۱</sup>، وحید ذوالاکتف<sup>۲</sup>

چکیده

**زمینه و هدف:** شرایط فرهنگی، اجتماعی، و اقتصادی فعلی جامعه به گونه‌ای است که نابینایان فرصت‌های کمی برای تجربه موفق دویدين در محیط دارند. با توجه به ضرورت فعالیت بنیادی دویدين در بهبود استقامت هوایی، هدف تحقیق حاضر بررسی اثر ۶ هفته تمرين دویدين منتخب بر رکورد ۵۴۰ متر به منظور برآورده استقامت هوایی کودکان نابینا بود.

**روش تحقیق:** تحقیق از نوع نیمه تجربی و دارای طرح گروه کنترل نامعادل بود. نمونه‌های تحقیق کودکان نابینایی یکی از مدارس ابتدایی نابینایان استان اصفهان بودند. گروه تجربی شامل ۸ نفر و گروه شاهد ۱۰ نفر بود. تمرينات دویدين استقامت منتخب شامل ۳ جلسه ۳۵ دقیقه‌ای در هفته بود که به مدت ۶ هفته ادامه داشت. برای ارزیابی استقامت هوایی از آزمون دوی ۵۴۰ متر استفاده شد. وفاداری آزمودنی‌های گروه تجربی به برنامه دویدين از طریق فرم حضور و غیاب در هر جلسه تمرينی محاسبه شد. داده‌ها توسط آزمون تحلیل واریانس برای داده‌های تکراری در سطح  $p < 0.05$  مورده تحلیل آماری قرار گرفتند.

**نتایج:** نتایج بیانگر معنی دار بودن تغییرات درون گروهی ( $F_{(1,16)} = 19.72$ )، تعاملی ( $F_{(1,16)} = 0.03$ ) و بین گروهی ( $F_{(1,16)} = 5.75$ ) به نفع گروه تجربی بود. در پایان، وفاداری آزمودنی‌های گروه تجربی به برنامه در حد ۹۴ درصد به دست آمد.

**نتیجه گیری:** برنامه تمرينی دویدين منتخب در این تحقیق می‌تواند در بهبود رکورد دوی ۵۴۰ متر کودکان نابینا موثر باشد.

**واژه‌های کلیدی:** کودکان نابینا، عملکرد دویدين، استقامت هوایی.

پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی  
پرتال جامع علوم انسانی

۱. نویسنده مسئول، کارشناس ارشد حرکات اصلاحی و آسیب شناسی ورزشی، دانشکده تربیت بدنی و علوم ورزشی، دانشگاه اصفهان؛ آدرس: اصفهان، خیابان هزارجریب، دانشگاه اصفهان، دانشکده تربیت بدنی و علوم ورزشی؛ پست الکترونیک: aghakochaki@yahoo.com

۲. دانشیار گروه توانبخشی ورزشی و آسیب شناسی ورزشی، دانشکده تربیت بدنی و علوم ورزشی. دانشگاه اصفهان، اصفهان، ایران.

کردن اختلالات حسی تاثیر معنی داری بر کاهش استقامت هوایی دارند، به گونه ای که نوجوانان پسر نابینا و ناشنوایان در مقایسه با همسالان سالم، از استقامت هوایی کمتری برخوردارند. تاثیر اختلالات حسی بر کاهش استقامت هوایی کودکان نابینا و ناشنوایان نسبت به افراد عادی، توسط عالی و دیگران (۲۰۱۳) نیز بیان شده است. به طور کلی، کودکان با اختلالات بینایی نسبت به همسالان خود، کم تحرک هستند و سطوح فعالیت بدنی پایین تری دارند و این امر موجب کاهش استقامت هوایی و شیوع چاقی در میان آنها می شود (بلیسینگ<sup>۱</sup> و دیگران، ۱۹۹۳؛ هاوون و دیگران، ۲۰۰۹؛ هوپکینز<sup>۲</sup> و دیگران، ۱۹۹۸؛ لیبرمن و مک‌هانک<sup>۳</sup>، ۲۰۰۱؛ موراکاسترو<sup>۴</sup> و دیگران، ۱۹۹۲؛ زبروسکا و دیگران، ۲۰۰۷).

از بین فعالیت‌های هوایی مختلف، دویدن یکی از در دسترس ترین و ساده‌ترین فعالیت‌ها در بهبود آمادگی هوایی محسوب می‌شود. همچنین دویدن به عنوان یک فعالیت بینایی، نقش قابل توجهی در اصلاح الگوهای حرکتی دارد و باید در دوران کودکی مورد توجه خاص قرار گیرد. اما در مورد افراد با اختلالات بینایی، آن‌چه اهمیت پیدا می‌کند، انتخاب روش و نوع فعالیت هوایی است؛ به گونه‌ای که قابل اجرا باشد و اهداف مورد نظر را بهترین شکل ممکن محقق کند. تحقیقات انجام شده در میان افراد با اختلالات بینایی نشان داده‌است که فعالیت‌هایی مانند دویدن ملایم (جاگینگ<sup>۵</sup>)، راه‌رفتن، شنا و دوچرخه‌سواری؛ باعث بهبود عملکرد قلبی-تنفسی و ترکیب بدنی نابینایان می‌شود (بلیسینگ و دیگران، ۱۹۹۳). ولی در اینجا این سوال مطرح می‌شود که با توجه به امکانات و محیط زندگی نابینایان به ویژه کودکان نابینا، هر کدام از فعالیت‌های نامبرده تا چه اندازه در دسترس و امکان پذیر است؟

پر واضح است که متناسب با امکانات مدارس کودکان نابینا، در دسترس ترین فعالیت هوایی برای آنها، دویدن است. یکی از اشکال مرسوم دویدن استقامتی برای نابینایان، استفاده از یار کمکی به شکل نفر به

## مقدمه

از جمله گروه‌های معلوم جامعه، افراد کم بینا و نابینا هستند. نابینایی یک نوع معلولیت با مشکلات خاص خود است. نابینایی به خصوص در دوران کودکی، شرایط ویژه‌ای برای فرد و جامعه ایجاد می‌کند (لیبرمن<sup>۱</sup> و دیگران، ۲۰۰۲). بر اساس آمار سازمان بهداشت جهانی، در سطح جهان حدود ۱۹ میلیون کودک دچار اختلالات بینایی هستند (سازمان جهانی بهداشت، ۲۰۱۴). کودکان با اختلال بینایی، اغلب موقعیت‌های کمتری برای آشناشی با محیط پیرامون خود دارند (لیبرمن و دیگران، ۲۰۰۲). اگر این کمبود موقعیت جبران نشود، ممکن است موجب ترس از فعالیت و سپس منجر به سبك زندگی بی تحرک شود که خود عامل ضعف آمادگی قلبی-تنفسی، الگوهای حرکتی ناکارآمد و به دنبال آن، ده‌ها بیماری مانند چاقی، دیابت، پرفشار خونی و ناهنجاری‌های وضعیتی است (کوزاب<sup>۲</sup>، ۲۰۰۶؛ کوبرلینگ<sup>۳</sup> و دیگران، ۱۹۸۶؛ لیورنز<sup>۴</sup>، ۲۰۰۹؛ لیبرمن و دیگران، ۲۰۰۱؛ اسکاجز و هوپر<sup>۵</sup>، ۱۹۹۶).

شرکت منظم در فعالیت‌های بدنی، اهمیت ویژه‌ای جهت تمرين و توسعه عوامل آمادگی جسمانی و مهارت‌های حرکتی برای کودکان با و بدون اختلالات بینایی دارد. یکی از مهم ترین عوامل آمادگی جسمانی مرتبط با سلامتی، استقامت هوایی است. استقامت هوایی عبارت است از توانایی دریافت، انتقال و مصرف اکسیژن در بدن که به فرد اجازه می‌دهد تمرينات سخت و طولانی را در یک دوره زمانی معین انجام دهد (رجبی و گائینی، ۲۰۰۳). تحقیقات انجام شده در زمینه آمادگی جسمانی نابینایان، بیانگر سطوح پایین استقامت هوایی آنها نسبت به افراد عادی است. هاوون<sup>۶</sup> و دیگران (۲۰۰۹) به بررسی فعالیت بدنی و مهارت‌های حرکتی ۹۶ کودک ۱۲ تا ۶ ساله، با و بدون اختلالات بینایی پرداختند. نتایج تحقیق آنها بیانگر سطوح پایین استقامت هوایی کودکان با اختلالات بینایی، در مقایسه با کودکان بینا بود. زبروسکا<sup>۷</sup> و دیگران (۲۰۰۷) نیز در مطالعه‌ای گزارش

- 1. Lieberman
- 2. Kozub
- 3. Kobberling
- 4. Leverenz
- 5. Skaggs & Hopper
- 6. Houwen

- 7. Zebrowska
- 8. Blessing
- 9. Hopkins
- 10. Mchugh
- 11. Mourae Castro
- 12. Jogging

آغاز تحقیق، محقق با آزمودنی‌ها و والدین آن‌ها جلسه‌ای به منظور آگاهی از اهداف تحقیق، شرایط مشارکت در آن، و مزایا و خطرات احتمالی برگزار کرد. سپس از آزمودنی‌ها خواسته شد در صورت تمایل به مشارکت، فرم رضایت آگاهانه را امضا نمایند. با توجه به اثرات مثبت ورزش و همچنین عدم رضایت برخی از والدین برای شرکت کودکانشان در برنامه دویلن، برای محقق از حیث اخلاقی امکان نداشت که از گروه بنده استفاده کند. در نتیجه از داوطلبان در دسترس به صورت هدفمند استفاده گردید. نهایتاً، والدین ۱۰ کودک (۳ دختر و ۷ پسر) اجازه دادند فرزندشان فقط در پیش و پس آزمون شرکت کنند و بدین ترتیب گروه کنترل شکل گرفت. والدین ۸ کودک (۲ دختر و ۶ پسر) اجازه دادند فرزندشان در پیش و پس آزمون و تمرینات دویلن شرکت کنند، گروهی که از آن‌ها به عنوان گروه تجربی استفاده شد. از آنجا که انتظار حجم تاثیر بزرگ تراز ۰/۸۰ داشتیم و با آلفای ۰/۰۵، حجم نمونه ۸ تا ۱۰ نفری توان آماری را حدود ۰/۸۰ و احتمال خطای نوع دوم را حدود ۰/۲۰ می‌کند (توماس و دیگران، ۱۹۹۱)، این تعداد شرکت کننده برای رسیدن به اهداف تحقیق، کفايت می‌کرد.

برنامه تمرینی دویلن استقامتی به کمک «کمربند اتصالی برای گروهی دویلن نابینایان» انجام شد. کمربند اتصالی برای گروهی دویلن نابینایان از چند قطعه تشکیل شده است که امکان دویلن نابینایان به شکل گروهی و با یک راهنمای بینار فراهم می‌کند. کمربند اتصالی برای گروهی دویلن نابینایان، فرد راهنمای و افراد تحت راهنمایی را مانند واگن‌های یک قطار به هم وصل می‌کند و این اتصال از طریق کمربند‌های آزمودنی‌ها به گونه‌ای فراهم می‌شود که هنگام دویلن، برای افراد شرکت کننده مزاحمتی ایجاد نشود. با توجه به تمرین و سطح مهارت کسب شده، کمربند اتصالی برای گروهی دویلن نابینایان به گونه‌ای تهیه شده است که بتواند از ۲ تا ۹ نفر را بدون مشکل به هم وصل نماید.

نفر است؛ اما یارگیری به این شکل از لحاظ زمان و هزینه به ویژه در مدارس ابتدایی نابینایان، مقرن به صرفه نیست. همچنین نابینایان به علت محرومیت از مهم ترین منبع دریافت اطلاعات نسبت به محیط اطراف، هنگام دویلن محتاطانه عمل می‌کنند و عملً دویلن واقعی با حادقل وابستگی به دیگران را تجربه نمی‌کنند. در بسیاری از مناطق مجموعه‌ای از عوامل بازدارنده، از جمله یاورهای غلط اجتماعی، فقر امکانات، عدم دسترسی، ناآشنایی با شکل دویلن بدون یار و اینم، ترس افراد نابینا از دویلن وغیره؛ باعث شده است تا بسیاری از کودکان نابینا از مزایای شرکت در فعالیت ورزشی دویلن محروم مانند (برون و بارت<sup>1</sup>، ۲۰۱۱؛ لیبرمن و مک هانگ، ۲۰۰۱). با توجه به موانع موجود برای دویلن کودکان نابینا و اهمیت فعالیت دویلن به ویژه در دوران کودکی، به نظر می‌رسد استفاده از روشی اینم، ارزان، با قابلیت دسترسی آسان و بدون پیچیدگی‌های فنی و الکترونیکی که نسبت یک به یک یار کمکی و فرد نابینا را بهبود بخشد، مناسب باشد. بنابراین، در تحقیق حاضر سعی شد با در نظر گرفتن این موارد یک برنامه تمرینی دویلن برای کودکان نابینا طراحی شود که موانع دویلن را به حادقل برساند و تاثیر به کارگیری آن بر رکورد ۵۴۰ متر کودکان نابینا، به عنوان برآورد کننده‌ای از استقامت هوازی، بررسی شود.

### روش تحقیق

تحقیق حاضر از نوع مطالعات نیمه تجربی با طرح «گروه کنترل نامعادل» است (توماس و نلسون<sup>2</sup>، ۲۰۰۶). جامعه آماری مطالعه را کلیه دانش آموزان نابینای (۳۰ نفر) دبستان ویژه کودکان با اختلالات بینایی شهر اصفهان تشکیل دادند. معیارهای ورود به تحقیق عبارت بودند از قرار داشتن در محدوده سنی ۷-۱۳ سال، فقدان حس بینایی یا ناتوانی در تشخیص انعکاس نور قوی به چشم، نداشتن عارضه محدودیت آور برای دویلن، رضایت کامل برای شرکت در مطالعه، امضای فرم رضایت توسط یکی از والدین و امكان حضور مرتب بر سر جلسات تمرین. در

1. Brown & Barrett

2. Thomas & Nelson

برنامه تمرینی، اجرا شد. مقادیر به دست آمده در اجرای آزمون دوی ۵۴۰ متر پیش از برنامه تمرینی و پس از آن، تحت عنوان پیش آزمون و پس آزمون ثبت گردید. آزمون دوی ۵۴۰ متر ویژه اندازه گیری استقامت هوازی کودکان است که در آن، آزمونی مجاز است مسیر را بددود و یا در صورت خستگی، راه برود؛ اما اجازه توقف ندارد (مجتهدی، ۲۰۰۸). در این آزمون، مدت زمان طی کردن مسیر ۵۴۰ متری بر حسب ثانیه نمره فرد محسوب می‌شود.

در این تحقیق از طرح تحقیقی «گروه کنترل نامعادل» استفاده شد. در این نوع از طرح‌های تحقیقی، یک گروه تجربی و یک گروه کنترل داریم که هر دو در مراحل پیش آزمون و پس آزمون شرکت می‌کنند. بنابراین چنین طرحی دارای دو متغیر مستقل: ۱- زمان (با دو قسمت پیش آزمون و پس آزمون) و ۲- مداخله تحقیق (با دو قسمت ۶ هفته تمرین برای گروه تجربی و ۶ هفته بدون تمرین برای گروه کنترل) است. در نتیجه، این طرح تحقیق یک طرح مختلط می‌باشد. روش رایج محاسبات آماری برای چنین طرحی روش تحلیل واریانس (آنسوا) برای داده‌های تکراری است. بنابراین، پس از جمع آوری داده‌های پیش آزمون و پس آزمون، اطلاعات به روش آماری تحلیل واریانس برای داده‌های تکراری و با استفاده از نرم افزار SPSS16 در سطح مورد  $\leq 0.05$  مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفتند.

### یافته‌ها

در جدول ۱ اطلاعات مربوط به سن، قد و وزن آزمودنی‌ها آمده است. اطلاعات حاصل از روش آماری تحلیل واریانس در مورد زمان دوی ۵۴۰ متر (جدول ۲ و نمودار ۱) دال بر آن است که اثر اصلی گروه (تفاوت بین گروهی)، اثر اصلی زمان آزمون (تفاوت درون گروهی) و اثر تعاملی زمان با گروه معنی دار ( $\leq 0.05$ ) می‌باشد.

وفداری به طرح تمرینات از طریق تقسیم تعداد

در برنامه تمرینی تحقیق حاضر، گروه تجربی به مدت ۶ هفته، هر هفته ۳ جلسه و هر جلسه ۳۵ دقیقه در برنامه تمرینی دویدن در یک سالن سرپوشیده شرکت نمودند. بخش استقامتی هر جلسه تمرینی شامل ۵ بخش گرم کردن، راهپیمایی، دوی استقامت، راهپیمایی و سرد کردن بود. در اولین بخش از هر جلسه تمرینی، حرکات کششی ایستا و پویا به مدت ۱۰ دقیقه انجام شد. در بخش دوم از هر جلسه تمرینی، آزمودنی‌ها به مدت ۵ دقیقه به کمک کمربند اتصالی، راهپیمایی داشتند. سرعت راهپیمایی در هفته اول و دوم  $50-70$  متر در دقیقه، هفته سوم و چهارم  $70-90$  متر در دقیقه، و هفته پنجم و ششم  $90-120$  متر در دقیقه بود. بخش سوم هر جلسه تمرینی هم، ۱۰ دقیقه دویدن استقامتی به کمک کمربند اتصالی اجرا گردید. در اصل، تمرین دویدن در این بخش نیز همانند بخش راهپیمایی با کمک کمربند اتصالی انجام شد؛ اما سرعت حرکت آزمودنی‌ها در این بخش بالاتر بود (سرعت دوی استقامت در هفته اول و دوم  $80-100$  متر در دقیقه، هفته سوم و چهارم  $100-120$  متر در دقیقه، و هفته پنجم و ششم  $120-140$  متر در دقیقه). بخش چهارم هر جلسه تمرینی، همانند بخش دوم اجرا شد و هدف آن بازگرداندن تدریجی وضعیت جسمانی آزمودنی‌ها به حالت قبل از دوی استقامت بود. در پایان هر جلسه تمرینی، ۵ دقیقه سرد کردن با حرکات کششی سبک انجام شد. بر اساس اصل اضافه بار، در هر جلسه تمرینی متناسب با توانایی آزمودنی‌ها، بار فعالیت (سرعت و در نتیجه مسافت) افزایش می‌یافتد. برای کنترل شدت تمرین، از پرسشنامه درک سختی کار (مقیاس ۲۰ ارزشی بورگ<sup>۱</sup>) استفاده گردید و شدت فعالیت بین مقیاس ۱۳ تا ۱۵ (کمی سخت تا سخت)، تنظیم شد. استقامت هوازی آزمودنی‌های گروه تجربی و کنترل پیش از اجرای برنامه تمرینی دویدن با اجرای آزمون دوی ۵۴۰ متر اندازه گیری گردید. در پایان، پس از ۶ هفته برنامه تمرینات دویدن مجددآزمون دوی ۵۴۰ متر به منظور بررسی تغییرات ایجاد شده در نتیجه

1. Borge

جدول ۱. اطلاعات جمعیت شناختی آزمودنی ها

متغیرها	گروه ها	انحراف استاندارد	میانگین $\pm$	مقدار F	p مقدار
سن (سال)	تجربی	۹/۵ $\pm$ ۱/۶۰	۱۰/۳ $\pm$ ۱/۹۵	۰/۸۷	۰/۳۶
	شاهد				
قد (سانتی متر)	تجربی	۱۲۸/۵ $\pm$ ۹/۴۹	۱۴۰/۲ $\pm$ ۱۲/۷	۴/۶۸	*۰/۰۵
	شاهد				
وزن (کیلوگرم)	تجربی	۳۰/۱۳ $\pm$ ۱۳/۹۴	۳۸/۰۰ $\pm$ ۱۳/۴۵	۱/۴۸	۰/۲۴
	شاهد				

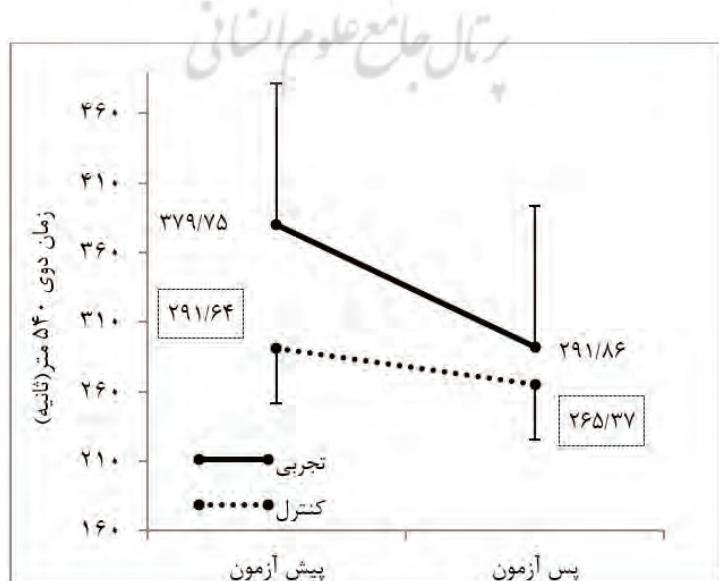
\*تفاوت معنی دار با گروه کنترل در سطح  $p \leq 0.05$ .

تجربی تحقیق برابر ۹۴ درصد بود و در طول برنامه، هیچ موردهی از آسیب که نیاز به قطع تمرین و یا ارجاع پزشکی داشته باشد، پیش نیامد.

جلسات حضور در تمرینات به تعداد کل جلسات تمرین محاسبه شد. در تحقیق حاضر، کل جلسات تمرینی ۱۸ جلسه بود. میانگین میزان وفاداری گروه

جدول ۲. اطلاعات مربوط به آزمون تحلیل واریانس برای داده های تکراری

متغیرها	نوبت آزمون	گروه کنترل	گروه تجربی	اثر زمان	اثر تعاملی	اثر گروه
زمان دوی ۵۴۰ متر (ثانیه)	پیش آزمون	۲۹۱/۶۴ $\pm$ ۴۲/۸۲	۳۷۹/۷۵ $\pm$ ۱۰/۸/۳۳	۲۹۱/۸۶	F=۳/۰۵ p=۰/۰۵	df(۱, ۱۶)
	پس آزمون	۲۶۵/۳۷ $\pm$ ۳۸/۲	۲۹۱/۸۶	۲۹۱/۸۶		



شکل ۱. نمودار خطی تغییرات زمان دوی ۵۴۰ متر در ۶ طی هفته تمرین.

ملايم، راه رفتن، شنا و دوچرخه سواری می توانند عملکرد قلبی- تنفسی و ترکیب بدنی کودکان را بهبود بخشند. کافمن (۲۰۰۶) در مطالعه ای بر روی نابینایان به این نتیجه رسید که حرکات موزون به عنوان یک نوع فعالیت هوازی، باعث بهبود استقامت هوازی نابینایان می شود.

برنامه تمرين منتخب دويدن در اين تحقيق سعی در برطرف کردن موانع دويدن برای کودکان نابينا داشت. به طور کلی، يكى از موانع دويدن کودکان نابينا، باور های غلط اجتماعی از جمله ديدگاه والدين و مربيان مدرسه در مورد آسيب زا بودن دويدن برای کودکان نابينا است (برون و بارت، ۲۰۱۱). با اين همه، کودکان به اقتضاي غريزه هر از گاهى در بازي های کودکانه خود اقدام به دويدن می کنند. اما برخى از آن ها هنگام دويدن چار آسيب می شوند و تجربه تلخى نسبت به دويدن پيدا می نمایند. اين تجربه تلخ مانعی برای دويدن خود کودک می شود. از پایبندی ۹۴ درصدی، به همراه عدم وقوع آسيب و تقاضای مشاركت جويان و خانواده های آن ها برای تداوم تمرينات، می توان نتیجه گرفت که برنامه تمرينی منتخب دويدن توانسته است موانع دويدن نابينایان از جمله ترس کودکان نابينا و والدينشان را نسبت به آسيب ديدگى را تا اندازه اى برطرف کند.

**نتیجه گیری:** نتایج تحقیق حاضر نشان داد که تمرين منتخب دويدن گروهی برای کودکان نابينا امکان پذیر است و بر استقامت هوازی آن ها اثر مطلوب دارد. از طرف دیگر، با توجه به ميزان وفاداري گروه تجربی می توان نتیجه گرفت که اين طرح توانسته تا اندازه اى موانع دويدن کودکان نابينا را برطرف کند. گزارش نتایج مثبت تحقیق مبنی بر تأثیر مطلوب برنامه تمرينی دويدن بر زمان دوی ۵۴۰ متر می تواند موجب افزایش سطح آگاهی دست اندرکاران در مورد اثرات دويدن و استفاده از آن در پيشبرد و ارتقاء سلامتی کودکان نابينا شود. در پايان، پيشنهاد می شود اين برنامه تمرينی برای ساير گروه های سنی نابينایان نيز اجرا شود. در تحقیق حاضر گروه بندي تصادفي

## بحث

داده های جدول ۲ و شکل ۱ نشان می دهد که در پيش آزمون، گروه كنترل در آزمون دوی ۵۴۰ متر رکورد بهتری به دست آورده اند. البته اين اختلاف اولیه بین گروه كنترل و تجربی در رکورد دوی ۵۴۰ متر، معنی دار نبود. طبق داده های جدول ۱ که نشان می دهد در پيش آزمون، گروه كنترل حدود ۱۲ سانتی متر بلندتر بوده اند، می توان نتیجه گرفت قد بلندتر گروه كنترل، احتمالاً در توانايی های حرکتی آن ها در پيش آزمون تاثير گذار بوده است و موجب رکورد بهتر آن ها شده است.

طبق نتایج بدست آمده از تحقیق، گذر زمان موجب بهبود رکوردهای دوی ۵۴۰ متر هر دو گروه تجربی و كنترل شده است؛ اما شیب پیشرفت گروه تجربی نسبت به گروه كنترل بسیار تند تر (در برابر ۹ درصد) است. پیشرفت گروه كنترل را احتمالاً می توان به اثر آزمون نسبت داد (پیشرفت ناشی از حساس شدن به آزمون و یادگیری آن: کنترل اثر آزمون با توجه به شرایط تحقیق و گرووه سنی آزمودنی ها تا حد زیادی غیرقابل كنترل بود). در گروه تجربی، علاوه بر اثر آزمون، برنامه تمرين منتخب دويدن نيز تاثير گذار بوده است و ميزان پیشرفت را به مراتب بزرگ تر نموده است. اين که گروه تجربی با وجود سن كمتر، قد كوتاه تر و در نتیجه طول گام كوتاه تر، توانستند در زمان دوی ۵۴۰ متر بر گروه كنترل پيشی بگيرند، احتمالاً نقش و اهميت برنامه تمرينات دويدن منتخب را نشان می دهد. بنابراین، تمرينات دويدن منتخب به عنوان فعالیت هوازی توانسته است زمان دوی اجرا شده را در گروه تجربی بهبود ببخشد. يافته های مربوط به رابطه فعالیت هوازی با بهبود زمان دوی ۵۴۰ متر در بین نابينایان با نتایج مطالعات بلیسینگ و دیگران (۱۹۹۳) و کافمن<sup>۱</sup> (۲۰۰۶) همخوانی دارد. بلیسینگ و دیگران (۱۹۹۳) در تحقیقاتشان به بررسی اثرات برنامه تمرينی منظم بر عملکرد قلبی- تنفسی کودکان تا ۱۸ ساله، با و بدون اختلالات بینایی پرداخته و نشان داده اند که فعالیت های هوازی منظم مانند دويدن

استثنایی اصفهان و به خصوص، مدیران و معلمان دبستان نابینایان شهید سامانی تشکر می‌شود. همچنین، از مدیریت دانشکده تربیت بدنی و علوم ورزشی و اداره تربیت بدنی دانشگاه اصفهان به دلیل تسهیل شرایط تمرینی و همچنین از کلیه مشارکت جویان؛ قدردانی می‌گردد.

آزمونی‌ها امکان پذیر نبود اگر بتوان در تحقیقات بعدی گروه‌ها را به صورت تصادفی جفت شده انتخاب نمود، همچنین اثر آزمون را نیز کنترل نمود؛ احتمالاً می‌توان در مورد نتایج تحقیق با قاطعیت بیشتری اظهار نظر کرد.

### قدرتانی و تشکر

از همکاری صمیمانه مدیریت آموزش و پرورش

### منابع

- Aali, Sh., & Rezazade, F. (2013). Comparison of physical fitness in blind, deaf and normal children. *Studies in Sport Medicine*, 5(14), 135-50.
- Blessing, D.L., Mccrimmon, D., Stovall, J., & Williford, H.N. (1993). The effects of regular exercise programs for visually impaired and sighted school children. *Journal Visual Impairment and Blindness*, 87(2), 50-52.
- Brown, R.L., & Barrett, A.E. (2011). Visual impairment and quality of life among older adults: An examination of explanations for the relationship. *Journal of gerontology*, 66(3), 364-373.
- Gasperetti, B., Milford, M., Blanchard, D., Yang, S.P., Lieberman, L., & Foley, J. T. (2010). Dance dance revolution and eye toy kinetic modifications for youths with visual impairments. *Journal physical education, Recreation & Dance*, 81(4), 15-55.
- Houwen, S., Hartman, E., & Visscher, C. (2009). Physical activity and motor skills in children with and without visual impairments. *Medicine and Science in Sports*, 41, 103-109.
- Hopkins, W.G., Gaeta, H., Thomas, A.C., & Hill, P. (1998). Physical fitness of blind and sighted children. *Journal of Applied Physiology*, 56, 69-73.
- Kaufmann, K.A. (2006). Inclusive creative movement and dance. Champaign: Human Kinetics, 28-29.
8. Kozub, F.M. (2006). Motivation and physical activity in adolescents with visual impairments. RE: view: *Rehabilitation Education Blindness Visual Impairment*, 37, 146-160.
- Kobberling, G., Jankowski, L.W., & Leger, L. (1989). Energy cost of locomotion in blind adolescents. *Adapted Physical Activity Quarterly*, 6, 58-67.
- Leverenz, I.J. Visual impairment. In: Durstine L, Moore, G.E., Painter, P.L., & Roberts, S.O. [Eds.], (2009). Exercise management for persons with chronic diseases and disabilities. 3rd ed. US: Human Kinetics, 392-396.
11. Lieberman, L.J., Houston-Wilson, C., & Kozub, F.M. (2002). Perceived barriers to including students with visual impairments in general physical education. *Adapted Physical Activity Quarterly*, 19(3), 364-377.
- Lieberman, L.J., & Mchugh, E. (2001). Health-related fitness of children who are visually impaired. *Journal Visual Impairment and Blindness*, 95, 272-287.

- Mourae Castro, J., Costa, O., & Freitas, F. (1992). Evaluation of the aerobic capacity of blind people, by direct VO<sub>2</sub> maximal measurement. *Journal of cardiology*, 11(6), 525-529.
- Mojtahедei, H. (2008). *Measurement and Evaluation in Physical Education*. Isfahan: University of Isfahan. Publicatin [ Persian]
- Petajan, J.H., Gappmaier, E., White, A.T., Spencer, M.K., Mino, L., & Hicks, R.W. (1996). Impact of aerobic training on fitness and quality of life in multipl sclerosis. *Annals of neurology*, 39, 432-341.
- Rajabi, H., & Gaeni, A. (2003). *Physical Fitness*. Tehran: Samt. [Persian]
- Seelye, W. (1983). Physical fitness of blind and visually impaired Detroit public school children. *Journal Visual Impairment and Blindness*, 77, 117-8.
- Skaggs, S., & Hopper, C. (1996). Individuals with visual impairments: A review of psychomotor behavior. *Adapted Physical Activity Quarterly*, 13, 16-26.
- Thomas, J.R., & Nelson, J.K. (2006). Research methods in physical activity . *Human Kinetics*, 327.
- Thomas, J.R., Walter, S., & Daniel ,M.L. (1991). What is missing in p<. 05? Effect size. *Research Quarterly*, 62(3), 344-348.
- World Health Organization. (2014). *Visual impairment and blindness- Fact Sheet N° 282. August 2014*. Availableonlineat:<http://www.who.int/mediacentre/factsheets/fs282/en>.
- Zebrowska, A., Zwierzchowska, A., & Gawlik, K. (2007). The dynamics of Maximal Aerobic Efficiency in Children and Adolescents with Hearing and Visual Impairment. *Journal of Human Kinetics*, 17, 50-62.



## Abstract

The effect of 6 weeks of selected running training on 540 meter record in blind children

Zahra Aghakochaki<sup>1</sup>, Vahid Zolaktaf<sup>2</sup>

**Background and Aim:** The cultural, social, and economic situation in our society cause to have little chances to experience running event for blind children. Since running is categorized as a fundamental activity to improve cardiorespiratory fitness, the aim of the present study was to evaluate the effect of 6 weeks of selected running training on 540 meter record in blind children. **Materilas and Methods:** This study was a quasi-experimental study based a «non-equivalent control group» design. Study samples were blind children from an elementary visually impaired children school in Isfahan province. Experimental group were included 8 volunteers and control group included 10 volunteers. Exercise program was consisted of 3× 45-minute sessions per week program and lasted for 6 weeks. The 540 meters running test was used For evaluating cardiorespiratory fitness. Compliance rate of experimental group to the running program was calculated by the attendance form at the training session. The data were analyzed by repeated measure ANOVA and Statistic signification was set as ( $p \leq 0.05$ ). **Results:** The results showed significant interaction ( $F_{(1, 16)} = 3.05, p=0.03$ ), within ( $F_{(1, 16)} = 19.72, p=0.001$ ), and between ( $F_{(1, 16)} = 5.75, p=0.05$ ) in favor of experimental group. At the end of training sessions compliance rate experimental group to exercise program was %94. **Conclusions:** Selected running training in this research can be effective to improve the record of 540 m running blind children.

**Keywords:** Blind children, Running performance, Aerobic endurance.

*Journal of Practical Studies of Biosciences in Sport, vol. 3, no. 6, Fall & Winter, 2015/2016*

Received: 31 Jun, 2015

Accepted: 19 Oct, 2015

1. Corresponding Author, MSc. in Corrective Exercise and Sport Injuries, Faculty of Physical Education and Sport Sciences, University of Isfahan, Isfahan, Iran. Address: Isfahan, Hezar Jarib Street, University of Isfahan, Faculty Physical Education and Sport Sciences. Email: aghakochaki@yahoo.com
2. Associate Professor, Department of Sport Injury and Rehabilitation, Faculty of Physical Education and Sport Sciences, University of Isfahan, Isfahan, Iran.